

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXVI, broj 15

14. travnja 2016.

cijena 200 Ft



Deseto, jubilarno Dravsko proljeće

Foto: Ákos Kollár

12. stranica



*Izvanredna sjednica
HDS-ove Skupštine*

4. – 5. stranica



Boje i godine

9. stranica



HOŠIG-ovo natjecanje

10. stranica

Komentar

„Jednostavnost, siromaštvo i ljubav“

S Božjom voljom, pomurski su se vjernici morali oprostiti od svojega dragog „pastira“, dekana, župnika, rektora, čovjeka mons. Blaža Horvata koji je uz njih stajao gotovo dva desetljeća u hrvatskoj molitvi, pjesmi, koji ih je svojim uzorom učio na poniznost, na prihvaćanje vlastitih nedostataka i na ljubav prema bližnjemu, na nesebičnu pomoć i spremnost na pomirbu. Iz njegovih propovijedi nikada nisu nedostajale te vrijednosti, a sa svojim jednostavnim primjerima, sa svojom odanošću Bogu, utočio je Božju ljubav u vjernike na bogoslužjima, na hodočašćima, na probama ili u svakodnevnim razgovorima. Rado se družio s pomurskim Hrvatima i nosio je na srcu da se hrvatsko bogoslužje ponovno udomaći u ovdašnjoj regiji. U današnje vrijeme rijetko kad naiđemo na takvog uzornog svećenika, čovjeka koji sa svojom skromnošću, jednostavnošću osvaja srca. Dirljiva je i njegova Oporuka, rekla bih i poruka pročitana na svetoj misi koja također svjedoči o njegovoj odanosti Bogu, o tome da je svećeništvo smatrao svojim zvanjem: „U svim župama u kojima sam djelovao nastojao sam biti svećenik koji je «odabran od ljudi i poslan za ljude». U svome sam zvanju bio uvijek radostan i nastojao sam da se po mojim skromnim sposobnostima prenese «Radosna vijest» kamo sam bio poslan. Postavši svjestan svoga hoda prema vječnosti, molio sam za tri stvari: da umrem bez grijeha – kako bi me nebeski Otac primio u svoj zagrljaj i vječnu radost, da umrem bez duga i dugova – da nitko iza mene ne mora nešto vraćati, da umrem bez novaca, siromašan, da nitko ne mora težiti za tim «blagom». Moja vrijednost nek bude jednostavnost i siromaštvo i ljubav kojom nisam nikoga izostavljao na tom svijetu i u svojem životu.“ Koliko su lijepe te rečenice danas kada svakog dana čujemo vijesti da su neki dužnosnici za nekoliko godina stekli više milijardi imovine, kada su vijesti pune pronevjere u cijelome svijetu, kada neki bez nadzora nagomilaju si materijalna dobra, kada se sve mjeri u materijalnim dobrima, čak i prijateljstvo, laže se iz dana u dan kako bi se steklo bogatstvo. Naravno, svijet nije crno-bijel, no da se jednom izgovori nešto, pa drugi dan se kaže potpuno suprotno, to je strašno razočarajuće. Gdje postoji danas jednostavnost, ona jednostavnost koja znači čistoću i izostanak dvoličnosti? Stalno se žalimo da nemamo dovoljno novaca i ne primjećujemo da drugi ni toliko nemaju. Tko će danas reći da je siromaštvo vrijednost, tko želi biti siromašan? Naravno, ne traži se od čovjeka da se u toj mjeri odrekne materijalnog dobra da gladije, nego da se odrekne pohlepe, i vlastite sebičnosti, posebno je vrijedno ako se siromaštvu priklone bogataši koji će onima koji su oskudni razdijeliti svoje bogatstvo. „Jednostavnost, siromaštvo i ljubav“ to smo naslijedili od našega pastira i ako to dalje čuvamo i te vrijednosti dalje predajemo za svoje potomke, sigurna sam da smo mnogo učinili za bolji svijet.

Beta

Glasnikov tjedan



Jedna od točaka dnevnoga reda izvanredne sjednice HDS-ove Skupštine, održane 9. travnja u Petrovom Selu, bila je rasprava o mogućnostima utemeljenja hrvatskoga školskog središta u Sambotelu. S velikim očekivanjima i zanosom krenulo se prije nešto više od godinu dana u njegovu pripremu. Po planovima od školske godine 2015./16., dječji vrtić, prvi razred osnovne škole, po potrebi nulti razred ili prvi razred srednje škole (gimnazije) trebao je čekati djecu iz cijeloga Gradišća i susjednih županija. Takvi su bili planovi i nadanja.

Pokretanje samostalne ustanove u Sambotelu u ovom je trenutku nerealno, ali pokretanje temeljem upisa djece podružnice Hrvatske škole Miroslava Krležje, čiji je održavatelj HDS, stvarna je mogućnost koju zaista nitko ne bi smio propustiti.

Još početkom 2015. HDS je počeo razgovore s gradom Sambotelom o utemeljenju Hrvatskoga školskog središta u zapadnoj Mađarskoj, to više što u Sambotelu djeluje vrtić gdje se odvija odgoj na hrvatskom jeziku, a izražena je i namjera o preuzimanju u održavanje petrovoselske škole čime bi se osigurao broj učenika u gimnazijskim razredima. I tada je naglašavano da sve ovisi u prvom redu o hrvatskoj zajednici u zapadnoj Mađarskoj i njezinu interesu kako bi se spomenuti centar popunio učenicima. Početkom ožujka 2015. održan je i forum «Mogućnosti i prijedlozi narodnosnog odgoja i obrazovanja u Gradišću». Govorilo se tada o možebitnoj mogućnosti djelovanja petrovoselske škole, kao podružnice ako se osnuje školski centar u Sambotelu. U to je vrijeme László Appel na HDS-ov zahtjev analizirao opravdanost i mogućnosti ostvarenja spomenutoga centra s idejom za osnivanje centra s vrtićem, osnovnom školom, srednjom

školom i učeničkim domom čija bi se zgrada obnovila s potporom mađarske vlade iz fondova EU-a. Tada je HDS-ov predsjednik kazao: „Ako ćete vi podržati ideju, HDS će kao komunikator odraditi pregovore s ministarstvima, a vi ćete morati odraditi svoj posao u svojim mjesnim zajednicama.“

Dana 19. prosinca 2015. HDS-ova Skupština prihvatila je nacrt osnivačkog dokumenta hrvatskoga školskog centra u Sambotelu, te prijedlog o prihvaćanju privremene školske zgrade. Potpisan je trostrani ugovor HDS-a, Skupštine grada Sambotela i sambotelške Hrvatske samouprave o korištenju nekadašnjega Dječjeg doma, koji je tehnički preuzet radi pokretanja Hrvatskoga školskog centra u Sambotelu. Spomenutom se zgradom, po ugovoru, može koristiti do 31. kolovoza 2018. godine, a potom bi, pisali smo svojevremeno, još ranijom odlukom Skupštine grada Sambotela, za Hrvatski školski centar bilo predano zdanje bivše Srednje škole „Albert Szentgyörgyi“.

Utemeljeno je Povjerenstvo za tekuće radnje oko budućeg centra, čija je predsjednica 13. veljače 2016. izvijestila Skupštinu o dotadašnjim radnjama. Ali, mjeseca ožujka tekuće godine, odgojiteljice hrvatske skupine „Mesevár“ odbile su prijeći u novi školski centar, odgojiteljice vrtića koji se smatrao osnovom cijele sambotelške priče nisu željele svoj rad nastaviti u HDS-ovu projektu. Skupina roditelja, obrativši se HDS-u, ostala je uz projekt ostvarenja centra. Unatoč svemu pa i razočaranju nastalim stanjem, HDS-ovi su zastupnici na sjednici 9. travnja jednoglasno donijeli odluku za pružanje još jedne prilike na putu utemeljenja hrvatskoga školskog centra u Sambotelu. Vrijeme je upisa djece u vrtić i školu i odluke roditelja koje uveliko mogu zacrtati put k tome. Pokretanje samostalne ustanove u Sambotelu u ovom je trenutku nerealno, ali pokretanje temeljem upisa djece podružnice Hrvatske škole Miroslava Krležje, čiji je održavatelj HDS, stvarna je mogućnost koju zaista nitko ne bi smio propustiti.

Utemeljeno je Povjerenstvo za tekuće radnje oko budućeg centra, čija je predsjednica 13. veljače 2016. izvijestila Skupštinu o dotadašnjim radnjama. Ali, mjeseca ožujka tekuće godine, odgojiteljice hrvatske skupine „Mesevár“ odbile su prijeći u novi školski centar, odgojiteljice vrtića koji se smatrao osnovom cijele sambotelške priče nisu željele svoj rad nastaviti u HDS-ovu projektu. Skupina roditelja, obrativši se HDS-u, ostala je uz projekt ostvarenja centra. Unatoč svemu pa i razočaranju nastalim stanjem, HDS-ovi su zastupnici na sjednici 9. travnja jednoglasno donijeli odluku za pružanje još jedne prilike na putu utemeljenja hrvatskoga školskog centra u Sambotelu. Vrijeme je upisa djece u vrtić i školu i odluke roditelja koje uveliko mogu zacrtati put k tome. Pokretanje samostalne ustanove u Sambotelu u ovom je trenutku nerealno, ali pokretanje temeljem upisa djece podružnice Hrvatske škole Miroslava Krležje, čiji je održavatelj HDS, stvarna je mogućnost koju zaista nitko ne bi smio propustiti.

Branka Pavić Blažetin

Mješoviti odbor u posjetu Pečuhu

Članovi Mješovitog odbora Međimurske županije za suradnju s pomurskim Hrvatima, na čelu s predsjednikom Marijanom Vargom, na poziv Vesne Haluga, generalne konzulice Republike Hrvatske u Pečuhu, 7. travnja posjetili su Konzulat, a zatim se upoznali s djelovanjem Hrvatske državne samouprave, njezinih ustanova sa sjedištem u Pečuhu, odnosno s njihovim čelnicima. Cilj je radnog posjeta bio uspostava veza, razmjenjivanje iskustava i razmatranje mogućnosti za suradnju. U povratku kući položili su vijenac kod spomenika Nikole Zrinskog u Sigetu.



Pred Hrvatskim klubom Augusta Šenoae

Radni je posjet počeo na Konzulatu prilikom kojeg je konzulica Vesna Haluga pozdravila pristigle goste i ukratko predstavila djelovanje Konzulata, te njegove aktivnosti na polju povezivanja Hrvata. Po uzoru međimurskog i pomorskog odbora, oko čijeg je djelovanja nekoć radila i konzulica, utemeljen je i Mješoviti odbor za suradnju Koprivničko-križevačke županije s podravskim Hrvatima, a ubuduće je u planu njihovo ostvarenje duž hrvatsko-mađarske granice. Prema konzuličinu mišljenju i iskustvu takvi odbori mnogo pridonese izgradnji dobre suradnje, uvijek ima komu se obratiti na drugoj strani granice, međimursko-pomurski odbor ostvario je mnoštvo zajedničkih europskih projekata. Predsjednik Odbora Marijan Varga zahvalio je na pozivu, a zamjenik međimurskog župana Zoran Vidović prenio je pozdrave župana Matije Posavca i Međimuraca. Istaknuo je da prekogranična suradnja Međimurske županije vrlo je dobra i u zadnje vrijeme se dalje proširuje. Zajednička povijest, spomen na obitelji Zrinski i danas povezuju gradove Čakovec i Siget, a prigodom 450. obljetnice Sigetske bitke ove će godine biti niz zajedničkih manifestacija. Mađarska je 2016. godinu proglasila Spomen-godinom Zrinskih, tako će učiniti i Hrvatski sabor i na taj način obilježavanje dosegne državnu i međunarodnu razinu. Pozdravima dobrodošlice pridružili su se i Angela Šokac, dopredsjednica Hrvatske državne samouprave, i Mišo Šarošac, voditelj Hrvatskoga kluba Augusta Šenoae. Nakon razgovora na Konzulatu izaslanstvo u konzuličinoj pratnji prošetalo se središtem grada, te zavirila u dvorište Hrvatskoga kluba, gdje se upravo teku radovi obnove. U novoj podružnici Ureda Hrvatske državne samouprave goste su dočekali Iva Guban, predsjednik Hrvatske državne samouprave,

i Jozo Solga, voditelj Ureda. Predsjednik je ukratko govorio o krovnom tijelu Hrvata u Mađarskoj, o njezinim ustanovama i o pomoći Republike Hrvatske, odnosno mađarske vlade glede očuvanja narodnosti na području Mađarske. Na istome mjestu nalaze se i prostorije Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, o njegovu djelovanju govorio je njegov ravnatelj Stjepan Blažetin. Spomenuo je da jedan od Zavodovih najvećih projekata bit će Leksikon Hrvata u Mađarskoj, te da uskoro izlazi Hrvatsko-mađarski rječnik. Ove godine Kroatistički znanstveni skup u organizaciji Zavoda i Hrvatske katedre 21. – 22. listopada posvećen je tematici Sigetske bitke i Zrinskima, od povijesti, književnosti, umjetnosti do jezika. Po običaju, među izlagačima bit će i stručnjaci iz Hrvatske, također iz Međimurja. Predloženo je da neka Zavodova izdanja budu predstavljena i u Čakovcu. Objed za goste upriličen je u Obrazovnom centru Miroslava Krležu, nakon čega je Gabor Győrvári, ravnatelj ustanove, predstavio i ispričao etape obnove i proširivanja ustanove, u čijem je ostvarenju bilo pomoći i Republike Hrvatske, Europske unije, i naravno i mađarske vlade. Govorio je i o nastavnim programima odgojno-obrazovne ustanove, a i o novim planovima. U povratku kući članovi Odbora odali su počast povijesnom velikanu Nikoli Zrinskom, kod spomenika u Sigetu. Vesna Haluga, Zoran Vidović, Marijan Varga i Stjepan Tišler, načelnik sela Serdahela, položili su vijenac u ime Međimurske županije. Tijekom radnog izleta dogovoreni su planovi za budućnost, među inima i uspostava veze s novoutemeljenim Mješovitim odborom.

Petrovo Selo

Izvanredna sjednica HDS-ove Skupštine

U Petrovom Selu, u zgradi mjesne osnovne škole, 9. travnja održana je izvanredna sjednica HDS-ove Skupštine. Sjednici je nazočilo 14 od 23 zastupnika Skupštine uz tek jednoga vanjskog člana skupštinskih odbora.

U ime domaćina naselja Petrovog Sela nazočne je pozdravila načelnica Agneza Jurašić Škrapić, a u ime Hrvatske samouprave Petrovog Sela predsjednica Hrvatske samouprave Petrovog Sela Ana Škrapić Timar, obadviije izražavajući veselje što se skupština održava upravo u njihovu naselju.

Nakon utvrđivanja kvoruma i biranja ovjerovatelja zapisnika u osobi zastupnika Arnolda Barića, prihvaćen je ovaj dnevni red: 1) Rasprava o mogućnostima utemeljenja hrvatskoga školskog središta u Sambotelu; referent: Ivan Gugan, predsjednik; 2) Rasprava o molbi keresturske Hrvatske samouprave o preuzimanju mjesne osnovne škole u održavanje tamošnje Hrvatske samouprave; referent: Ivan Gugan, predsjednik; 3) Rasprava o molbi koljnofske Hrvatske samouprave o preuzimanju mjesnog vrtića u održavanje koljnofske Hrvatske samouprave; referent: Ivan Gugan, predsjednik; 4) Pripreme Državnog hodočašća; referent: Ivan Gugan, predsjednik; 5) Izmjene i dopune Osnivačkog dokumenta Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležę; referent: Ivan Gugan, predsjednik; 6) Rasprava o nadnevcima (datumima) upisa djece u HDS-ove odgojno-obrazovne ustanove; referent: Joso Ostrogonac, predsjednik Odbora za odgoj i obrazovanje; 7) Razno. Nakon dijela sjednice otvorene za javnost slijedio je zatvoreni dio sjednice HDS-ove Skupštine.

Na početku radnog dijela sjednice HDS-ov predsjednik Ivan Gugan posebno je pozdravio roditelje koji su zainteresirani za upis djece u budući hrvatski školski centar u Sambotelu. Potom je izvijestio nazočne o važnim razgovorima koji su vođeni s njegove strane od prošle sjednice. Između ostaloga spomenuo je sjednicu Saveza državnih narodnosnih samouprava i susret s državnim tajnikom Attilom Fülöpom koji je primio njega i voditelja HDS-ova Ureda Jozu Solgu. Kako reče, ma sjednici Saveza narodnosnih državnih samouprava tema je bila i dodatna potpora i njezini ovogodišnji rezultati, razgovaralo se o nekim zahtjevima sa strane državnih samouprava koji će se uputiti vlastima zbog izmjene nekih zakona, bilo je riječi i o albumu koji bi ukoričio narodnosne umjetnike te o utemeljenju zajedničke internet-slice trinaest narodnosti.

Susret s državnim tajnikom Attilom Fülöpom ocijenio je kao jedan ugodan razgovor na kojem je potvrđeno što je Skupština izglasovala za potporu sto milijuna forinti, a bilo je riječi da ona potpora što se dobila za djelatnosti u 2015., dobije i za 2016. godinu.

Skupštini se obratila i zamjenica predsjednika HDS-a Angela Šokac Marković, te je ocijenila završene natječaje Ministarstva ljudskih resursa raspisane u tri kategorije za narodnosne zajednice. Upoznala je Skupštinu s poslovima oko otvaranja kulturnog središta u Baji u HDS-ovu održavanju te zamolila neka Skupština povjeri HDS-ova predsjednika za obavljanje potrebnih zakonom propisanih administrativnih poslova u nastupajućim tjednima.

Otvarajući raspravu oko mogućnosti utemeljenja hrvatskoga školskog

centra u Sambotelu; referent, HDS-ov predsjednik Ivan Gugan reče: „S velikim optimizmom smo krenuli u priču o sam-



Članove HDS-ove Skupštine pozdravile su Agneza Jurašić Škrapić i Ana Škrapić Timar.

botelskom školskom centru. Ja sam i onda rekao i sada govorim: i ja osobno i HDS će sve učiniti da se taj školski centar utemelji, a hoće li se utemeljiti, to ovisi o vama u Gradišću, hoće li biti dosta djece.”

Saznali smo kako je u zadnjih mjesec dana dva puta zasjedao HDS-ov Odbor za školstvo, upriličen je roditeljski sastanak s djecom koja pohađaju hrvatsku skupinu u sambotelskom vrtiću, te kako se HDS na žalost sa žaljenjem i iznenađenjem suočila i upoznala s razlozima sambotelskih odgojiteljica zašto ne žele sudjelovati u utemeljenju školskoga centra. S obzirom na nastalo stanju Odbor za školstvo predložio je Skupštini na usvajanje B verziju hrvatskoga školskog centra u Sambotelu, kao prvi korak u nastajanju buduće ustanove ako se ispune uvjeti od kojih je najvažniji potreban broj upisane djece. Predsjednik Odbora za školstvo Joso Ostrogonac kazao je kako Odbor stručno podupire da se na neki način krene sa školskim centrom u skladu s nastalim okolnostima. Dodao je da je prijedlog donesen u dogovoru s HDS-ovim Povjerenstvom te zamolio predsjednicu Povjerenstva Editu Horvat Pauković da iznese prijedlog Odbora.

Po prijedlogu HDS-ova Odbora za školstvo, u okviru Hrvatskog vrtića, osnovne škole i gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležę kao podružnica (filijala) djelovala bi sambotelska supina u vrtiću i, ako se pokaže dovoljan interes, bio pokrenut i prvi razred u Sambotelu. U zgradi dobivenoj na uporabu sa strane grada Sambotela koju održava HDS. Hrvatska škola Miroslava Krležę, HDS-ova ustanova, bila bi gestor-ustanova sambotelske podružnice. Bude li dovoljno djece, neće biti prepreke osamostaljivanju hrvatskog školskog centra u Sambotelu. Na taj način u skladu s objektivnim okolnostima pruža se mogućnost sa strane HDS-a postupnoga građenja budućega školskog centra u Sambotelu, jer je verziju A u ovom trenutku nemoguće ostvariti s obzirom na broj djece, petnaest zainteresiranih za vrtić i troje zainteresiranih za prvi razred.

Slijedila je umalo dvosatna rasprava u kojoj su sudjelovali zastupnici HDS-ove Skupštine, nazočni roditelji budućih polaznika i predsjednik sambotelske Hrvatske samouprave.

Nakon godinu dana rada oko pokretanja hrvatske ustanove u Sambotelu kao odgojno-obrazovnog centra s vrtićem, školom i gimnazijom, HDS je naišao na teškoće koje su se javile u malom broju zainteresirane djece, te na činjenicu kako su odgojiteljice

hrvatske skupine u sambotelском vrtiću "Mesevár" odbile prijēci u budući hrvatski centar. Unatoč svemu jezgra aktivnih i zagriženih roditelja s osamnaest potpisa iskazali su svoju namjeru upisa djece u budući vrtić spomenutoga školskog centra.

Pošto je Skupština izglasovala, glasnogovornica roditelja obratila se Skupštini na mađarskom jeziku te je kazala kako su roditelji uz budući školski centar, te dodala kako se ni zainteresirani roditelji ni HDS-ova Skupština ne nalaze su zavidnoj situaciji apelirajući na međusobno povjerenje oko zajedničkoga cilja.

HDS-ov predsjednik Ivan Gugan reče da treba raščistiti stvari. Osnivački dokument obrazovnog središta u Sambotelu pripremljen je i usklađen s nadležnima, on bi se sutra mogao predati nadležnima. HDS je to pripremio ali bilo bi neozbiljno na osnovu osamnaestero djece pokrenuti samostalno obrazovno središte. Varijanta B daje mogućnost da se nakon godinu-dvije može pokazati kako će budući školski centar u Sambotelu zaživjeti. Koliko je važno HDS-u da zaživi sambotelški centar, pokazuje i ovaj kompromisni prijedlog. Neka se godinu dana radi u vrtićkoj skupini, HDS će osigurati sve uvjete za to preko svoje pečuške ustanove (administrativno), a kada bude dovoljan broj djece za nesmetano i sigurno djelovanje, predat će osnivački dokument nove ustanove. Ako ni za godinu-dvije ne budemo mogli pokrenuti prvi razred, tada moramo priznati da nismo uspjeli, kazao je Gugan. Dodao je da HDS neće krahirati, ali i ova jedna godina HDS će koštati tridesetak milijuna forinti minusa uz državnu glavarinu. Uz to reče da je HDS do sada isplatio 500 tisuća forinti za zgradu dobivenu od grada Sambotela, koja sada stoji prazna. Naša je namjera dobra ali ako nema interesa, mi smo bespomoćni, ne sumnjam u dobru volju nazočnih roditelja i rad Povjerenstva. Ako prihvatimo ponuđeni prijedlog, pružamo mogućnost roditeljima da vide kako se radi te ćemo vidjeti hoće li roditelji uvidjeti da se isplati upisati djecu u ovu ustanovu. Upisni su rokovi pred nama, i u vrtić i u školu, osigurati će se vrijeme i osoblje za upis u sambotelški školski centar kao podružnici Hrvatske škole Miroslava Krležę u predviđenim terminima, kazao je predsjednik HDS-a.

Ako ide i krene ova godina, nastavljamo dalje, zaključilo se u raspravi, nudi se mogućnost upisa, a ako se skupi optimalan broj učenika, vidjet će se bi li bilo optimalno nastaviti sambotelški projekt. Mogućnosti su nadalje otvorene. U nastaloj situaciji HDS-ov Odbor sa svojim prijedlogom pokušava spasiti stanje nastalo zadnjih mjeseci. Prijedlog je stavljen na glasovanje.

Zastupnici HDS-ove Skupštine jednoglasno su poduprli pri-



Edita Horvat Pauković, HDS-ova zastupnica, priopćila je stav Odbora za školstvo glede sambotelškoga hrvatskog školskog centra.

jedlog Odbora za školstvo oko nastaloga stanja glede sambotelškoga školskog centra. Prihvaćenom odlukom Skupština Hrvatske državne samouprave sukladno sa strateškim ciljevima odlučila se za pokretanje institucionaliziranog hrvatskog odgoja i obrazovanja u zapadnom dijelu Mađarske sa središtem u gradu Sambotelu. Prema trenutačnim pokazateljima ustanova se pokreće od 1. srpnja 2016.g., kao podružnica Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležę, nazivom Hrvatski vrtić Sambotel (Ul. Jászai Mari 4, Sambotel). Skupština omogućuje i pokretanje prvog razreda osnovne škole u istoj zgradi, pod uvjetom da nakon uspješnog upisa se odobrava otvaranje i odjeljenja osnovne škole. Upis se obavlja istim postupkom kao u ostalim ustanovama HDS-a, prema obavijesti iz odluke Skupštine.

Usvojenim omogućuje se upis djece u hrvatski vrtić i prvi razred buduće HDS-ove školske podružnice u Sambotelu. Bude li dovoljan broj djece, u nastupajućim godinama radit će se na osamostaljivanju i infrastrukturnom razvoju hrvatskoga školskog centra u Sambotelu. U najboljem slučaju nakon upisnih rokova na svibanjskom zasjedanju HDS-ove Skupštine kada se temeljem upisa u školske ustanove u HDS-ovu održavanju donosi odluka o podjeli skupina, u slučaju dovoljnoga broja upisane djece, Skupština može donijeti odluku o pokretanju prvog razreda.

U daljnjem Skupština je podržala molbu keresturske Hrvatske samouprave o preuzimanju mjesne osnovne škole u održavanje tamošnje Hrvatske samouprave; Skupština je podržala molbu koljnofske Hrvatske samouprave o preuzimanju mjesnog vrtića u održavanje koljnofske Hrvatske samouprave.

Predsjednik HDS-ove Skupštine Ivan Gugan izvijestio je zastupnike o pripremanju Državnog hodočašća 22. svibnja u Judu. Zastupnici su jednoglasno prihvatili izmjene i dopune Osnivačkog dokumenta Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležę te datume upisa djece u HDS-ove odgojno-obrazovne ustanove. Nakon dijela sjednice otvorene za javnost slijedio je zatvoreni dio sjednice HDS-ove Skupštine.

*Branka Pavić Blažetin
Foto: Timea Horvat*



Jubilej ukinute „bunjevačke“ škole

Svaka je godišnjica podobna da se osvrne na prijeđeni put. Nakon dva ljudska vijeka možemo progovoriti samo ukazivanjem. Okrugle godišnjice nekadašnje „južnoslavenske“

(bunjevačkohrvatske) škole obilježili smo u okviru priredbe Hrvatske narodnosne samouprave. Na dostojan je način organiziran susret bivših pedagoga i učenika. Lijep i dojmljiv bio je trenutak svečanosti kada je na nekadašnjoj zgradi AFS-a i „alma mater“ – danas Seoski muzej – otkrivena dvojezična spomen-ploča, kojoj je nazočilo stanovništvo sela. Svi su mogli uzeti za ovu prigodu pripremljeno „spomen-izdanje iz povijesti škole“ koje je sastavio autor ovih redaka.



Nekadašnja zgrada bunjevačke škole, danas Zavičajnog muzeja

Rat je u Čavolju završen 19. listopada 1944. godine dolaskom sovjetskih jedinica, bez ispaljenog metka. Mjesna organizacija Antifašističkog fronta Slavena (AFS) utemeljena je već potkraj toga mjeseca. Pod utjecajem toga seosko se vodstvo povuklo. AFS je pod nazivom Narodni odbor osnovao privremeno seosko vodstvo sastavljeno isključivo od Hrvata Bunjevaca. Vodstvo je bilo na mjestu sve do ožujka 1945. kada je Seoski nacionalni odbor imenovao novo vodstvo. Školska nastava ponovno je pokrenuta 3. siječnja 1945. godine u rimokatoličkoj pučkoj osnovnoj školi. Stanovništvo sela sastojalo se od Mađara, Hrvata Bunjevaca i Nijemaca. Iz toga proizlazi da su mještani već imali saznanja, tradiciju narodnosne nastave na materinskom jeziku.

Zahvaljujući visokoj osviještenosti Hrvata Bunjevaca i okolnostima prema uredbi VKM uslijed upisa obavljenog 28. studenoga 1946. godine roditelji 31 učenika izrazili su potrebu za samostalnom školom. Upis je obavljao sentivanski učitelj Stipan Romac, uz nazočnost županijskog obrazovnog tajnika dr. Pála Szirányija.

Izvanredno seosko Zastupničko vijeće odlukom broj 49/kgj jednoglasno je utemeljilo „Državnu južnoslavensku“ narodnu školu, nepodijeljenu od 1. do 8. razreda. Mjestom škole određena je učionica smještena u kantorskoj kući. Odmah je počela s radom, a za učiteljicu je postavljena Maja Bernhardt Flock koja je došla iz južne Bačke, gdje je radila u mađarskoj školi, njemačkoga je podrijetla, ali je dobro govorila hrvatsko-srpski jezik. Rješenjem bunjevačkoga seoskog vodstva u kratkom vremenskom roku, završivši pečuški učiteljski tečaj, nju je 4. veljače 1947. zamijenila Srpkinja Danica Dačin. Ona se brzo uklopila u novu sredinu. Organizirala je pionirsku organizaciju „Ivo Lolo Ribar broj 1548“. Svoj je rad obavljala s velikom predanošću.

Zavoljeli su je u selu. Nakon dvije godine, 31. ožujka 1949.,

pod okriljem noći odveo ju je ÁVÓ, te na temelju lažnih optužaba zatvorio. Nerado se prisjećamo godina kulta ličnosti. Nju je slijedio Garac Marko Zegnal koji je premješten iz Mohača, od 22. travnja do 22. rujna. U tom je razdoblju ostvarena potpora Zemljišnog ureda Bačko-bodroške županije pod brojem 13.164. od 14. studenoga 1947. godine. Uz posredovanje Andrije Hodovana, glavnog tajnika Demokratskog saveza Južnih Slavena u Mađarskoj, Južnoslavenskoj školi predana je nekretnina u Eötvösevoj ulici pod brojem 1. Od školske godine 1949./1950. ovdje se provodila nastava u dobro opremljenoj školi. Na Zegnalovo mjesto stupio je Mišo Mandić, koji je poradi VKM službe premješten iz mjesne mađarske škole, 23. rujna 1949. godine kao 21 godišnji mladić. U svome rodnom selu s velikom slogom ostvarili smo lijepe stvari. Međuvremeno, kada je ukinuta Fancaška južnoslavenska škola, tamošnju učiteljicu Martu Jakšić András premjestili su u Čavolj gdje je podučavala 1. – 4. razred. Ja sam od 1953. do 1955. podučavao šest učenika viših razreda. Tada je istekao ugovor Marti Jakšić András. Mene su 5. lipnja 1955. vratili u školu s mađarskim nastavnim jezikom kao doravnatelja. Na moje mjesto došla je učiteljica Marija Pejić, koja je završila Hrvatsko-srpsku učiteljsku školu u Budimpešti, podučavajući od 1. do 8. razreda.

Nakon tri godine, krajem 1958. školske godine, broj učenika postao je manji od dopuštenoga, nije bilo podmlatka, stoga je nadležno Ministarstvo učiteljicu s nekoliko učenika utopilo u mjesnu mađarsku školu, a bunjevačku školu ukinulo, u zgradi je smješten Dnevni boravak.

Davno sam osjećao takvu prostranost kao sada kada se prisjećam toga razdoblja svojega rodnoga sela, zapečaćenu sudbinu bunjevačkohrvatske etničke skupine u dijaspori kao jubilej.

ČAVOLJSKI BUNJEVCI U NOVOJ DOMOVINI JEDANPUT SU IMALI SAMOSTALNU ŠKOLU.

S bolom utvrđujem da je naših dana mjesni bunjevački dijalekt u nestajanju, živi samo kod starijeg naraštaja. Ipak, nećemo se predati, nadamo se da će naša Hrvatska samouprava i dalje učiniti sve poradi našega opstanka. Naravno, nije lako jer od 1993. ni u vrtiću ni u školi, nažalost, nema nastave hrvatskoga jezika. Jedina škola našega sela radi kao podružnica Fancaške osnovne škole, s predmetnom nastavom njemačkoga jezika. Pišemo 2016. godinu!

Neka ovaj napis bude izraz poštovanja potomaka i sjećanje na one koji su u tome sudbonosnom razdoblju za Hrvate Bunjevce bili pokretači, za demokratsku promjenu, i unutar toga u borbi za narodnosna prava. Prisjećamo se onih koji su bili izvršitelji i pomoćnici svojom predanom i požrtvovnom kulturno-političkom djelatnošću.

Dr. Mišo Mandić
Snimka: S. B.

„Zaljubljenici u kazalište“

U organizaciji Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa i Udruge Augusta Šenoa, 22. ožujka u Klubu upriličeno je predstavljanje monografije Damira Bačića „Zaljubljenici u kazalište“. S autorom je razgovarao Mišo Hepp, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu.



Mišo Šarošac, voditelj Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa, pozdravio je autora knjige Damira Bačića, s kojim je razgovarao Mišo Hepp.

Ova je monografija bitno teatrološko djelo koje ispunjava prazninu u nedovoljno istraženom području hrvatskog kazališta, a može poslužiti i kao pouzdan izvor podataka o ranim radovima brojnih poznatih domaćih kazalištaraca. Ne manje važno, ova knjiga može mnoge od nas i podsjetiti zašto smo se u početku uopće i zaljubili u vlastitu Taliju, čitamo u spomenutoj monografiji.

Spomenuta monografija Damira Bačića, pedeset godina hrvatskog kazališnog amaterizma, ugledala je svjetlo dana u izdanju Kulturnog centra Peščenica i Zagrebačke scene kazališnih amatera 2012. i, kako sam autor u zahvali kaže, zahvaljuje svim aktivnim sudionicima Festivala kazališnog amaterizma koji su vođeni ljubavi prema kazalištu, i prema amaterskom kazalištu pomogli razvoju kazališnog amaterizma. Dodaje da je hrvatski kazališni amaterizma očaravajuća pojava, o kojoj se rijetko govori, i da su kazališni amateri ostali i u ovome materijaliziranom svijetu (pa i kazališnom) bliski kazališnom iskonu: ljubavi prema umjetnosti u kojoj nema financijskog interesa ili žudnje za slavom. Monografija otkriva kolika je snaga često podcjenjivanoga kazališnog amaterizma. A kada govorimo o smotri hrvatskoga kazališnog amaterizma, ona je u nešto više od proteklog pola stoljeća, točnije od 1961. godine, više puta mijenjala svoj naziv. Tako do 1980. nosi naziv Festival dramskih amatera Hrvatske, pa idućih 12 godina, do 1993., Susret kazališnih amatera Hrvatske, a od 1993. Festival hrvatskih kazališnih amatera.

Monografija na svojih 340 stranica, s nizom fotografija daje nam uvid u sve pore hrvatskoga kazališnog amaterizma. U popisu svih sudionika Festivala tijekom protekla pola stoljeća nalazimo i dva kazališna amaterska društva Hrvata iz Mađarske: petrovoselsko Igrokazačko društvo, koje je sudjelovalo na Sus-

retu hrvatskih kazališnih amatera 2001. godine, te serdahelsku dramsku grupu AFA «Mura», koja je sudjelovala na Festivalu dramskih amatera Hrvatske 1986. godine.

Dramska grupa AFA «Mura» sudjelovala je na 27. susretu kazališnih amatera Hrvatske u Filipjakovu od 21. do 24. svibnja 1987. godine, s predstavom Korenje, nastalom temeljem dramskog teksta Stipana Blažetina. 41. Na Festivalu hrvatskih kazališnih amatera na Visu, od 23. do 26. svibnja 2001. godine sudjelovalo je i jedno društvo Hrvata iz Mađarske. Riječ je o petrovoselskome Hrvatskom igrokazačkom društvu, s predstavom Črljena mošnjica Ferenc Csepreghyja.

Je li to mnogo ili malo, zaključite sami. Kako autor navodi, do 2011. godine 450 ansambala sudjelovalo je na Festivalu, s 783 nastupa. A kako je bit kazališnog iskaza pa i amaterskoga jezik, 2001. godine Matko Raguž, član tadašnjega stručnog povjerenstva, između ostaloga rekao je: «Jezik je glavna odrednica predstave i bitno je da se

glumci govoreći, dobro osjećaju. U profesionalnom teatru gluma je često muka zbog nametnutoga standarda, a u predstavama što smo ih vidjeli, gluma je radost.»

Branka Pavić Blažetin

OBAVIJEST

Hrvatska samouprava Baranjske županije i Hrvatska udruga „August Šenoa“ organizira hodočašće u Međugorje od 6. do 8. svibnja (maja) 2016.

Opširnije može se informirati kod Miše Šarošca na telefonskom broju: 06-72/211-736, ili 06-30/8646-395.

Najveći iznos putnih troškova snosit će organizatori, za to se po osobi traži samo 6000 Ft.

Smještaj će biti u Međugorju u privatnoj apartmanskoj kući s doručkom i večerom. Jedno noćenje stoji 21 euro, dakle dva polupansiona je 42 eura, što svatko plaća na licu mjesta.

Put se planira tako da autobus kreće od pečuškog parkirališta „Domus“ 6. svibnja u 01 sat. Usput se stane u Mostaru na kraće razgledavanje grada, večera nas čeka u Međugorju, gdje boravimo i drugi dan. Vraćamo se 8. svibnja nakon doručka, sa stankom u Sarajevu.

Naručen je autobus za 48 osoba, što znači da će putovati oni koji su se prvi prijavili i uplatili doprinos za putni trošak.

Hodočašće podupire i Hrvatski ordinarijat Pečuške biskupije.

Blagoslavljanje križa

Posebno započeto shodišće Petrovišćanov



Na slici Tamás Várhelyi, Tamaš Haklić i Petar Temmel

Hodočašća od već sto kilometarova imaju čvrstu tradiciju među Gradišćanskim Hrvatima, a svako ljeto je sve već vjernikov koji na se zamu napore, poteškoće, žrtvu pišačenja i dostanu veliku sriću u cilju, je kad samo na jednodnevnom, je kad na večdnevnom vjerskom putovanju. Petrovišćani u velikom broju se otpravu vik u štajersko Celje, u augustu, na veliko hrvatsko hodočašće, a kad je statua Putujuće Celjanske Marije u naši hrvatski seli i tamo je pelja put, je kad u skupnom gradišćanskohrvatskom shodišću, je kad i samostalno. Ljetos fara Petrovoga Sela je 2. aprila, u subotu, pozvala k skupnom shodišću Celjanskoj Madoni u Čajtu, sve vjernike hrvatskih sel u Pinčenoj dolini, a najvećimi su pravoda sudjelivali i ganuli se pišice iz Petrovoga Sela. Za hodočasnike južnogradišćanskoga sela je pak ovo putovanje bilo posebno i zbog toga jer prvi put su nosili vlašći križ, koji je pred kratkim napravljen u djela-

onici petroviskoga tišlera Petra Temmela. Novi križ, koji će se nositi i na veliko hrvatsko shodišće u Celje, je mjesni farnik Tamás Várhelyi blagoslovio pred mnoštvom vjernikov. Tamaš Haklić, ki je pak inicirao da konačno i Petrovišćani dobiju svoj križ, je slijedeće rekao za uzroke: – Ovo ljeto će biti za me jedan mali jubilej, jer peti put ću se ganuti u Celje, a jur lani smo se pominjali od toga da vik pod drugim križem idemo mi Petrovišćani, i da bi bilo dobro imati svoj križ. Ovomu je sad bilo pol ljeta i križ je sad napravljen iz petroviskoga driva s petroviskimi meštari, tako da moremo reći da je raspelo čisto simbolično, a i petrovisko – tako je rekao rutinirani hodočasnik ki je bio siguran u tom da će ga odsad rado nositi svenek na put vlasniki, petroviski vjerniki ne samo u Austriju, nek i na razne druge svetke i shodišća.

Tiho



Program Hrvatskog kazališta za travanj 2016. g.

- 10. travnja u 17 sati Antun Karagić: Svijest – pučka igra, Salanta;
- 11. travnja u 18 sati Margit Kaffka: Boje i godine – drama, sudjeluju plesači Pečuškog baleta, Pečuško narodno kazalište Dvorana „N. Szabó Sándor“;
- 19. travnja u 11 sati Tatjana Bertok Zupković: Mala pčelica Maja – lutkarska igra, Mohač;
- 20. travnja u 10 sati Tatjana Bertok Zupković: Mala pčelica Maja – lutkarska igra, Salanta;
- 28. travnja u 12 sati Tatjana Bertok Zupković: Mala pčelica Maja – lutkarska igra, Koljnof.

23. Međunarodni sajam knjige

Budimpeštanski Međunarodni sajam knjige priznata je smotra međunarodne knjiške scene, dojmljiv stručni i kulturni forum regije. Za vrijeme festivala, od 21. do 24. travnja, Milenijski park (II., Ulica Rókus 16 – 20) pretvorit će se u najveću knjižaru. Dan 23. travnja bit će u znaku Svjetskoga dana autora i autorskih prava, budući da je UNESCO-ovu pobudu više država prisvojilo. Na ovogodišnji se festival očekuju autori iz tridesetak država, počasna je gošća Slovačka, počasni pisac Jostein Gaarder. U sklopu manifestacije, u petak, 22. travnja, u prostorijama Európa Ponta (Ulica Lövház 35) od 15.30 do 17.00 sati u raspravi na temu «Nomadi, hibridi, expati – mlade skitnice u mladoj europskoj književnosti» sudjeluje i spisateljica Nataša Skazlić, koja na First Novel Festivalu predstavlja Hrvatsku. U subotu, 23. travnja, u Dvorani «András Hess», od 13 do 14 sati predstavlja se Napkút Kiadó i hrvatski prozaisti Mirko Ćurić «A gyermek és a sárkány» (Dijete i zmaj) i Kristian Novak «Anyaföldnek nehéz sara» (Črna mati zemla).

Trenutak za pjesmu

Attila József

Čista srca

Nemam oca, matere,
domovine ni vjere,
ni boga ni kolijevke,
poljupca ni djevojke.

Treći dan već ne jedem
ni mnogo ni zalogaj.
Svojih dva' est ljeta sjaj,
mladost, snagu – prodajem.

Ne kupi li ih nitko blag,
uzet će ih onda vrag.
Čista srca krasti ću,
zatreba li, ubit ću.

Zgrabit će me, vješati,
dragoj zemlji predati,
smrtonosna trava će
s divna srca nicati.

Preveo: Enver Čolaković

Boje i godine

Temeljem romana *Színék és évek* jedne od najpoznatijih mađarskih spisateljica 20. stoljeća Margit Kaffka, što ga je s mađarskoga na hrvatski jezik prevela Jadranka Damjanov s naslovom *Boje i godine*, a objavila izdavačka kuća Disput 2006. godine, osječki književnik Josip Cvenić načinio je prilagodbu romana za pečuško Hrvatsko kazalište. Drama s baletnim ulošcima *Boje i godine* premijerno je izvedena 1. travnja na sceni pečuškoga Narodnog kazališta, u Dvorani „N. Szabó Sándor”. Režiju je potpisao Jasmin Novljaković, profesor na Umjetničkoj akademiji u Osijeku. Glavni lik igra glumica Vlasta Ramljak, uz plesače Pečuškog baleta: Írisz Nagy, Virág Zoé Hoffman, Lőrinc Soma Kerekes, Zsolt Molnár, Szilárd Tuboly. Scena je rađena po zamisli umjetnika Zlatka Kauzlarića Atača. Izbor glazbe potpisuje Balázs Vincze, kostimografiju Zsuzsa Tresz, snimateljski rad Damir Chytil, koreografiju Balázs Vincze, asistent je redatelja Gyula Béri.

Pečuško Hrvatsko kazalište već dvije godine nema matičnu kazališnu kuću – radovi oko izgradnje novih i prilagodbe starih prostora izgleda kako su se otegli unedogled, stoga je i svečana predstava *Boje i godine* upriličena u pečuškome Narodnom kazalištu. Roman M. Kaffka prilagodio je osječki književnik Josip Cvenić, a režirao Jasmin Novljaković, profesor na Umjetničkoj akademiji u Osijeku, s kojom pečuško Hrvatsko kazalište već dvije godine ima potpisani ugovor o suradnji.

Bravurozna Vlasta Ramljak, čiji smo povratak na scenu pečuškoga Hrvatskog kazališta s radošću dočekali, uz izvrsne baletne uloške, filmske kadrove i probranu glazbenu pozadinu, prikovala nas je za sjedalo u nepunom satu kazališnog doživljaja.

„Već me dugo vremena okružuje lijepa i velika tišina. Daleko od mene život ide dalje. Ljudi koji sad život žive žele znati što će im se dogoditi sutra, prekositra...” Naša glavna junakinja ovako nas uvodi u svijet mađarskoga građanskog društva s početka 20. stoljeća. Kroz prizmu njezinih sjećanja odigrava se scenska igra. „Čovjek bolje ili gore odigra sve svoje predstave do kraja, ali ne kao na pozornici.” Iako je na prvi pogled pozornica život, ne, ona je tek slaba kopija života naše junakinje. U tom istom životu ona ja prije tišine u kojoj sada ima vremena dozivati u sjećanje protekle godine i ponovno i ponovno ih proživljavati, tražiti sebe. Uvijek je vrijeme bježalo ispred odluka koje su s njezinom voljom ili protiv njezine volje odredile sve scene njezina života. „Svatko je glavni lik za sebe i nitko ne prihvaća sporedne uloge.” Ima kada ne izaberemo pravu, udaljimo se smatrajući da je nevažna. Jer negdje u podsvijesti znamo da je kraj jednak za sve.

Sjajan tekst kojim ostarjela glavna junakinja pripovijeda o svome životu smireno i sabrano u očajnom pokušaju nanovoga građenja svijeta svoga djetinjstva, mladenaštva, hlepnja prvoga braka i razočaranja drugog. U mađarskom gradiću, u razdoblju između šezdesetih godina 19. i prvog desetljeća 20. stoljeća jedna žena, puna želja i snova, buni se protiv pravila društva koji se i tako urušava, pokorava se neumoljivosti sudbinskih udaraca i naposljetku spokojno prihvaća dano i zadano joj. Ali ipak „bilo bi dobro sve ponovno istražiti, šarene trenutke naše mladosti, melodiju naših riječi... sve i neznane, zaboravljene uzroke svega što nam se dogodilo, one koji se sigurno skrivaju u sivim dubinama izumrlih ili začahurenih dana iza nekog tajanstvenog zastora naše duše. Bilo bi dobro – jer od svih stvari na ovome velikom svijetu

ipak sam sama sebi najzanimljivija – ako jednom sve izgubi svoju boju, a krajolik oko nas posivi, izgubili smo doista samo dane kojih se ne sjećamo.”

Stoga nam u starosti, tišini i usamljenosti, uz činjenicu kako smo doživjeli i mnogo gorih trenutaka, preostaje razmišljanje o njima i mladosti, propuštenim i iskorištenim prilikama... jer starost se osjeti tek u izvanjskim predmetima. Stoga glavna junakinja euforično kazuje sjećam se, sjećam se... i scena oživljava, mladošću, nadom, poletom, gorčinom, ljubavlju i razočarenjem... svijetom koji propada, ustupa svoje mjesto nadolazećem, novom, poletnijem, hrabrijem... Preko osobne priče pripovijeda se priča društva na prekretnici dvaju stoljeća... i položaja žene u istom džentri društvu iz pera Margit Kaffka.

Ova drama s baletnim ulošcima i filmskim kadrovima priziva kazalište koje se u svom izrazu koristi i novim medijima bliske gledateljstvu trećega tisućljeća, približavanje je to iskazu kompleksnog kazališta. Baletni umjetnici u predstavi izvrsno su odglumili svoje uloge. Njihove geste i pokreti, plesni koraci, snažne su riječi koje potvrđuju glavnu junakinju. Prvi neljubljeni muž Jenő Vodicska, kojeg bira majka... umjesto prve ljubavi Endrea Tabódyja. Nakon smrti prvog muža nadu vidi u drugomu, Dénesu Horváthu, ali slijedi još jedno razočaranje, još jedna uloga podređene, napuštene, same sebi ostavljene i nezadovoljene žene Magde Pórtelky. Napušta je muž, kako kaže, hvala Bogu, djeca su daleko, preostaje tišina koja unatoč svemu u sebi krije smirenje i ljepotu, koju nose sjećanja na davne događaje i ljude.

Branka Pavić Blažetin



U ulozi Magde briljirala je Vlasta Ramljak.

HOŠIG-ovo natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskome jeziku

Kada utihnu školska zvona

U knjižnici budimpeštanske Hrvatske škole 22. ožujka ustrojeno je natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskome jeziku. Nadmetanju je sudjelovalo četrdeset i pet kazivača, od 1. razreda osnovne škole do 12. razreda gimnazije. Njihove je interpretacije vrednovao prosudbeni odbor, na čelu s predsjednicom, scenskom umjetnicom Petrom Grišnik, te članicama: voditeljicom Hrvatskoga đakčkog doma Esterom Daražac i bivšom odgajateljicom Kornelijom Gombaš.



Najbolji kazivači ustanove školske godine 2015./16.

Otkada se zemaljska kugla vrti oko osi, ljudski su osjećaji ispjevani u tisuću boja i nijansa. Vješte su ih ruke zabilježile, a daroviti pojedinci kazivali. Nadareni su se i toga dana okupili u školskoj oazi pisane riječi kako bi, sada već na školskoj razini, pokazali svoje umijeće. Pobjednici su oni jer su najbolji u svome naraštaju. Na natjecanje su ih pripremile učiteljice, nastavnice i profesorice hrvatskoga jezika i književnosti te odgajateljice. Za provedbu odgovorna je bila profesorica hrvatskoga jezika i književnosti Marijana Jakošević. Članice prosudbenoga odbora odista nisu imale lak zadatak, doduše, ove je godine i broj sudionika bio manji od lanjskoga zbog bolesti učenika, ali i zbog vrsnih kazivača. Za recitatore nižih razreda, četiri učenika po razredu, odabrani su stihovi u skladu s dobi, Gustava Krkleca, Paje Kanižajja, Luke Paljetka, Arsena Dedića, Dubravka Horvatića, Mladena Kušeca ili Vesne Parun. Za kazivače viših razreda – po sedam učenika 5. i 6. razreda, dvoje iz 7. te troje iz 8. razreda – uz već narečene autore, ostvaraji Ivica Vanje Rorića, Božice Jelušić, Miodraga Stanisavljevića, Tina Kolumbića, Antuna Gustava Matoša, Saše Užarevića, Miroslava Krleže ili Dobriše Cesarića. Za gimnazijalce, među inima, Franje A. Zlovića, Sergeja Jesenjina, Anđelka Vuletića, Slavka Mihalića, S. S. Kranjčevića ili Čede Price. I ovoga su puta prednjačili stihovi te kako bi se nadmetanje provelo bez ometanja, isključilo se školsko zvono, a kazivači nižih razreda nakon nastupa napustili su prostoriju.

Natjecali su se recitatori koji su već, moglo bi se reći, stekli rutinu jer redovito nastupaju na školskim priredbama, ili su već pobrali pokoji bolji rezultat na lanjskom natjecanju kazivanja stihova na hrvatskome jeziku ili na nadmetanju u kazivanju priče na hrvatskome jeziku. Moglo se opaziti da natjecatelji razumiju tekst, tko su oni koji su više prisvojili misli, a također hvalevrijedan je i njihov naglasak ili ritam pri kazivanju. No bilo je i onih koji su isprva bili pomalo nesigurni, ali to se za nekoliko sekundi već i zaboravilo, ili nekima jako se žurilo i zamalo u jedan dah odrecitali pjesmu. U kategoriji nižih razreda odista je samo ni-

jansa bila razlika između pojedinih kazivača. Posebno mi se dojmila recitacija Vedrana Jenjika, koji je odlično komunicirao s publikom, također i ljupkost Danijela Lukača. Mira Döhrmann sjajno je artikulirala, jasno se čuo svaki glas. Pri kazivanju pjesme Zec sa govornom manom (M. Stanisavljević) pomislila sam kako Nimrod Kepeš odista ima govornu manu, imao je sjajan nastup. Grga Sabo i ove me je godine uvjerio da je dobar interpretator. Vrsna kazivačica Tena Šindik dokazala je da zna i može još i bolje, a pravo mi je iznenađenje bila Deniza Dancs, koja je ovoga puta pokazala i svoje interpretatorsko umijeće. Dorka Paradi i Ivan Momirov odista zavređuju svaku pohvalu, oni su bili naj-najkazivači. Samo hrabro Danice Romac, Luca Molnar, Nina Šindik. Naravno, niz bi se mogao nastaviti... svi su bili odlični. Najboljim kazivačima Petra Grišnik uručila je spomenicu, vrsni naslov hrvatske književnosti i čokoladu.

Čestitam svim sudionicima natjecanja i njihovim nastavnicama jer i ove je godine priredba vjerno slovila kao blagdan hrvatske riječi.

Kristina Goher

Rezultati po razrednim kategorijama:

1. – 2. razredi:

- I. Vedran Jenjik, 2. r., D. Horvatić: Tisuću zašto;
- II. Deva Kordaš, 2. r., G. Krklec: Praznik ljeta;
- III. Viktorija Kočiš, 1. r., J. Č. Bandov: E, baš hoću;
- Posebna nagrada: Danijel Lukač, 1. r., Prvoškolski život.

3. – 4. razredi:

- I. Nina Šindik, 4. r. Z. K. Kišur: Pričaj mi, bako;
- II. Mira Döhrmann, 3. r., Z. Balog: Kupovanje vremena;
- III. Oliver Kapor, 4. r., L. Paljetak: Na divljem zapadu;
- Posebna nagrada: Keve Kordaš, 3. r., P. Kanižaj: Ljudi i životinje.

5. – 6. razredi:

- I. Nirmod Kepeš, 5. r., M. Stanisavljević: Zec sa govornom manom;
- II. Réka Faggyas, 5. r., I. V. Rorić: Sreća;
- III. Milena Marinković, 6. r., O. S. Ivančević: Zaljubljena u čitav svijet;
- Posebna nagrada: Grga Sabo, 5. r., B. Jelušić: Kutija s bojama.

7. – 8. razredi:

- I. Tena Šindik, 8. r., S. Užarević: Pjesma o djetinjstvu;
- II. Danica Romac, 8. r., A. G. Matoš: Utjeha kose.

- Gimnazija:* I. Dorka Paradi, 10. b r., S. Mihalić: Put u nepostojanje; Ivan Momirov 10. a r., S. Jesenjina: Pismo majci;
- II. Deniza Dancs, 9. r., D. Cesarić: Povratak;
 - III. Majra Prekajski 10. a r., D. Cesarić: Skrivena bol;
 - III. Kyra Ž. Sabo, 11. r., Č. Prica: Ljubav;
 - Posebna nagrada: Sineta Schmidt: V. Parun: Ti koja imaš nevine ruke.

Predstavniki Virja kod Gradišćanskih Hrvatov

Suradnje med našimi seli, školama i društvu u Gradišću i naselji u Hrvatskoj, nekako su se najprije narodile na privatnom platnu pak se je nek kasnije proširilo i raslo peršonsko poznanstvo u društveno. Naravno da je bilo tako i u ovom slučaju, kad su predstavniki Virja zašli u Gradišće. Zahvaljujući Davoru Diviću, članu HPD-a «Ferdo Rusan», ki jur duga ljeta se vraća u Gradišće, negda sa službenim, negda s privatnim razlogom, 24. marcijuša, u četvrtak, dopeljani su k nam i predstavniki Virja, iz srca Podravine.



U kafiću „Nazdravlje“ u Petrovom Selu

Hrvatsku delegaciju smo rano otpodne primili u petrovskom kafiću «Nazdravlje». Zamjenik općinskoga načelnika Davor Čizmešinkin, predsjednica Društva «Naša djeca» Virje Martina Molnar, predsjednica Glumišne družine Virje Nataša Sušan, ter predsjednik HPD «Ferdo Rusan» Davor Bušić su Gradišćanskim Hrvatom dospili s jednim ciljem da se uspostavu kontakti i da se na prijateljskoj osnovi izgrađuje i suradnja kulturnih društava, vjerskih zajednic, športskih ekipov, a da se na neki način i poslovno zblizavaju hrvatski političari. – Gradišćanskim Hrvatima u Mađarskoj smo došli zbog toga što smo mi uvijek posebni i htjeli bismo uspostaviti kontakte sa svim Hrvatima i na malo neobičajnim mjestima. Htjeli bismo da se povežemo, družimo i da se veselimo te njegujemo kulturnu tradiciju i na kraju krajeva popijemo i čašu vina – je istaknuo prilikom našega razgovora donaćelnik Virja, i ovput je izrazio želju da bi rado vidili Petrovišćane na centralnom događaju i na Danu općine u Virju i proslavi dobroćinstva Sv. Martina, kad se tajedan dan priredjuju razne priredbe, početo od zabavnih prik vjerskih i društvenih karaktera. U Petrovom Selu su goste dočekali načelnica Petrovoga Sela Agica Jurašić-Škrapić, predsjednica Ana Škrapić-Timar i dopredsjednik mjesne Hrvatske samouprave Rajmund Filipović, i veljek su se našle skupne točke u diskusiji i predstavljanju svestranoga vridnoga djelovanja na hrvatskom području. Sličnosti su vidljive pokidob i

Virje ima svirače, igrokazače, pjevače, športase, a najbolje je to nazočnim predstavio Davor Bušić: – Pjesma i ples svugdje otvaraju vrata i mi bismo voljeli proširiti našu suradnju s folklorasima, koji imaju deset koreografija, a i pedesetak novih članova od 7 do 12 godina. Imamo pjevački zbor koji pjeva pjesme crkvenog i svjetovnog karaktera, kao i popularne melodije, mužikaše koji sviraju na tradicijskim instrumentima, likovnu sekciju sa dvadesetak članova, koja je oslikala i virovsku pisanicu. Naše župe je nebeski zaštitnik Sv. Martin i mi smo jedno mjesto od trih u Hrvatskoj koje ima stopu ovog sveca. Tek smo se upoznawali, ali ja se nadam da budemo još gostovali, mi kod vas, i vi kod nas, jer bitno je da surađujemo da ne zaboravimo, tko smo i što smo. Zbog toga se nadam da ćemo što prije, što bolje i kvalitetnije surađivati – su zvučale riči predsjednika virovskih jačkarov. Nataša Sušan je veljek našla svoju kolegicu predsjednicu Igrokazačkoga društva i kako se je ispostavilo, već je dogovorena i razmjena tekstov. Glumačko društvo u Virju postoji kih devet ljet i jur šest put je predstavilo županiju na državnoj smotri kazalištarcev. Virjanke su na glasu i kot košarkašice i igraju u kvalifika-

ciji za prvu ligu, a naselje se zove kot i najkošarkaškije mjesto u Hrvatskoj. – Prvi dojmovi su izvrsni, domaći ljudi, domaća sredina, mirno mjesto i iskrenost vlada ovdje kod vas. Hvala na dobrodošlici, osjećamo se kao doma, voljeli bismo još doći k vama, a isto tako i vama poželjeti da dođete u naše Virje da vam vratimo ovaj susret današnji – je naglasila Nataša Sušan. A vjerojatno je do takovoga srdačkoga spravišća došlo i na daljnjem putovanju po Gradišću, jer za Petrovim Selom slijedio je posjet Hrvatskom Židanu, kade je goste dočekao Štefan Krizmanić, načelnik i predsjednik mjesne Hrvatske samouprave, ki je u mjesnom domu kulture i predstavio kako se njeguje hrvatska rič i kultura. Zato su bili odlični primjeri i mjesni tamburaši ki su uprav onda imali probu. U kasni večerni ura je delegacija zašla u Koljnof, tamo su gostodavatelji bili domaći poglavar Franjo Grubić i predsjednik Društva Hrvati, dr. Franjo Pajrić, a bilo je vrimenta i za posjet Etnomemorijskoga centra Gradišćanskih Hrvatov kot i za razgovor i ispitkovanje mogućnosti konkretne suradnje.

Tiho

Djelatna zajednica hrvatskih komunalnih političarov u Gradišću  HKD Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću

“Kroatische Frühlingnacht” in der Mehrzweckhalle Güttenbach
VK € 12,- in den Raiffeisenbanken GS & OW • AK € 15,-

**HRVATSKA NOĆ
PINKOVAC**

23.4.2016

**HKDejci
OLIVER DRAGOJEVIĆ
KOPRIVE**

IGRA
PJESMA
PLES

Početak / Beginn: 19.30 Uhr

Gefördert aus Mitteln des Bundeskanzleramtes - Volksgruppenförderung

Deseto, jubilarno Dravsko proljeće u Starinu

Iz godine u godinu, jedne godine na mađarskoj, druge godine na hrvatskoj strani Drave, u Sopju i Starinu, u organizaciji mjesnih samouprava prije spomenutih naselja priređuje se Dravsko proljeće. Ovogodišnje Dravsko proljeće bilo je jubilarno, deseto u nizu, a održano je 1. – 2. travnja u Starinu.



Starinski načelnik Šandor Matoric sa suprugom i gostima, sopjanskim načelnikom Josipom Granjašem i čađavičkim načelnikom Mirkom Rončevićem

Već 10. godinu svakoga Mladog Uskrsa priređena je folklorna priredba *Dravsko proljeće* koja je susretište Hrvata s obje strane Drave. Cilj je susreta, između ostalog, i uspostava prijateljske veze s obje strane granice. Ova je kulturno-društvena manifestacija okupila mnoštvo gostiju iz svih regija Hrvata u Mađarskoj, a gosti su u velikom broju stigli iz hrvatskih gradova, naselja. Na taj su se dan mnogi vratili u svoje rodno selo kako bi se susreli sa starim prijateljima i obiteljima. Već mnogi žive u gradovima, ali ovom prilikom i oni mogu zaboraviti na svakodnevni život i posjetom u Podravinu vraćaju se u prošlost jer ih uspomene ovamo vuku. Na ovoj jubilarnoj priredbi prvog dana odigran je malonogometni turnir s momčadima iz Sopja, Nove Šarovke, te Starina i Martinaca. U natjecanju u kuhanju lovačka su društva između ostalog kuhali kotlovino, perkelt od divlje svinje, riblju juhu, a neki su pekli kobasice i meso od divljači. U večernjim satima stigao je domaći tamburaški orkestar Biseri Drave te je uz njihovu svirku završilo prvi dan Dravskoga proljeća, dakako, uz dobro društvo i odličnu hranu.

Drugi je dan počeo godišnjim susretom Saveza Hrvata u Mađarskoj, u mjesnom domu kulture te je istodobno počela i kulturno-gastronomski priredba pod nazivom „Kultura i gastronomija Hrvata u Mađarskoj“. U popodnevnim satima veći dio nazočnih ušao je u mjesnu crkvu gdje je svetu misu na hrvatskom jeziku služio sopjanski župnik Augustin Tašić uz koncelebraciju vlč. Joze Egrija. Zatim je od crkve krenula povorka kroza selo sastavljena od ovih družina: domaći *Tamburaški orkestar Biseri Drave*, martinački *Ženski pjevački zbor Korjeni*, lukoviški *KUD Drava*, barčanski *KUD Podravina*, pečuški *KUD Tanac*, sopjanski *KUD Podravac*, čađavički *KUD Podravina*, voćinski *KUD Voćin* i muška klapa *Eufemija* s otoka Raba. Na više stajališta u selu mještani su ih ugostili pićem i raznovrsnim kolačima, a oni su okupljenima pokazivali svoja plesačka i pjevačka umijeća. Potom je počeo folklorni program pod velikim šatorom u srcu sela. Domaćin priredbe, starinski načelnik Šandor Matoric pozdravio je nazočne, posebice je spomenicom zahvalio uime organizatora

voditelju KUD-a Tanac Jozi Savaiju koji je prije deset godina zajedno s njim potaknuo manifestaciju Dravskog proljeća. Spomenicu i novčanu nagradu uručio je i starinskomu Tamburaškom orkestru Biseri Drave koji prenosi nadaleko dobar glas sela, ističući njihov nastup na natjecanju mladih talenata Poleti paune. Starinski je načelnik također svim KUD-ovima sudionicima desetog, jubilarnog Dravskog proljeća uručio spomenicu. Nazočne je pozdravio i sopjanski načelnik Josip Granjaš te su zajedno sa starinskim načelnikom izmijenili zahvalnice i prigodne poklone. Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave u Mađarskoj, pozdravivši nazočne, predao je HDS-ovu zahvalnicu Tamburaškom orkestru Biseri Drave, u znak priznanja za promociju hrvatske kulture u Mađarskoj naglašujući kako ih je HDS već prije nagradio skromnom novčanom nagradom. U nazočnosti brojnih uglednika javnog i političkog života u Hrvata u Mađarskoj, te iz Virovitičko-podravške županije, generalne konzulice Vesne Haluge otpočeo je bogati kulturni program. Svi su sudionici dali sve od sebe i pokazali da pjesma i ples nemaju granica, stvorili su odlično ozračje, a publici su time pružali nezaboravne trenutke. Nakon večere slijedio je koncert slavonskoga pjevača Šime Jovanovca, koji je zabavljao nazočne svojim pratećim sastavom Prijatelji.

Tako je završilo ovogodišnje Dravsko proljeće, koje je ostvareno s potporom Saveza Hrvata u Mađarskoj, Zajednice podravskih Hrvata, Hrvatskoga kulturnog i sportskog centra „Josip Gujaš Džuretin“, Ministarstva ljudskih resursa, Općine Sopja, starinske Seoske i Hrvatske samouprave.

Luca Gažić



Starinski Tamburaški orkestar i zbor Biseri Drave

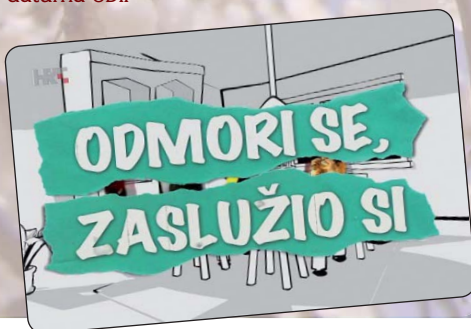
Mala stranica



Za pametnice i pametne

Proljeetni kviz

- Kada započinje kalendarsko proljeće?
 21. ožujka
 22. ožujka
 1. travnja.
- Što je proljetna ravnodnevica?
 - Proljetna je ravnodnevica pojava kad ti je sve ravno.
 - Proljetna je ravnodnevica pojava kad dan i noć podjednako traju.
 - Proljetna je ravnodnevica pojava kad dani postaju duži.
- U proljeće dani i noći vremenski traju:
 - dani su duži, a noći kraće
 - noći su duže, a dani kraći
 - dani i noći jednako traju.
- Koje cvijeće nazivamo „vjesnicima proljeća“?
 - krizanteme
 - začinsko bilje
 - visibabe, jaglace i tulipane.
- Kakvo je vrijeme u proljeće?
 - svježe i maglovito
 - toplije i promjenljivo
 - suho i vjetrovito.
- U proljeće se s juga vraćaju
 - lisice
 - životinje koje su spavale zimski san
 - ptice selice.
- U proljeće su grane pune
 - pupova
 - plodova
 - suhog lišća.
- Iz pupova se razvijaju
 - plodovi
 - cvjetovi i listovi
 - grane.
- Što se radi u proljeće u vrtu i voćnjacima?
 - bere se plod
 - sije se
 - sakuplja se lišće.
- Kojeg proljetnog datuma obilježavamo Dan planeta Zemlje?
 22. ožujka
 20. travnja
 22. travnja.



Svjetski dan baštine



Dana 18. travnja obilježava se Svjetski dan baštine, pa je dobro prisjetiti se, sa zahvalnošću, svih onih dobrobiti koje su nam ostavili naši predci. Svjetskim danom baštine podiže se svijest o zaštiti i očuvanju svekolike kulturne baštine. Nju čini ukupno kulturno i civilizacijsko naslijeđe, stvarano neprekidno od prapovijesnih i antičkih vremena do danas, koje odražava naša povijesna, nacionalna, kulturna, vjerska i civilizacijska samobitnost.

Što je baština?

Baština (kadšto i djedovina ili očevina) odnosi se na imanje koje je naslijeđeno iz prošlosti. Označava i ukupna iz prošlosti sačuvana i njegovana dobra. Pojam ima niz značenja: može značiti prirodnu baštinu – baština flore i faune, geologije, krajolika, kulturnu baštinu – ostavštinu fizičkih tvorevina i nematerijalnih dobara, nacionalnu baštinu, svjetsku baštinu, povijesnu baštinu, nematerijalnu kulturnu baštinu itd.

Znate li

zašto pčele „plešu“? Kada pčela pronađe izvor hrane, leti natrag u pčelinjak da bi to javila drugim pčelama. Prema načinu na koji se vrti ostale pčele točno znaju kamo trebaju letjeti. Pčele na nožicama imaju tzv. četkice, a na prednjima svoje vrsne češljeve kojima čiste ticala. Sakupljanje nektara težak je rad. Pčela mora izletjeti iz pčelinjaka deset milijuna puta da bi sakupila dovoljno nektara za jedan lončić meda.



Mali jezični savjetnik

Odmoriti ili odmoriti se

Glagol ODMORITI prijelazni je i povratni glagol. Prijelazni je kad uz njega stoji objekt, tj. dio tijela: ODMARAM NOGE. Ako uz njega ne stoji objekt, taj je glagol povratni, što znači da NE SMIJE biti bez zamjenice SE. Dakle, poslije posla ne odmaram, nego SE ODMARAM.

Posljednji pozdrav na varaždinskome groblju

Pomurski su Hrvati 29. ožujka ispratili mons. Blaža Horvata, svećenika Varaždinske biskupije, kanonika i rektora varaždinske katedrale, na posljednji počinak. Mons. Blaž Horvat gotovo dvadeset godina skrbio je o pomurskim Hrvatima i pomogao da u njihovu vjerskom životu bude nazočan i hrvatski jezik, redovito je podučavao zborovima hrvatske crkvene pjesme, molitve. Njegov je „odlazak“ veliki gubitak za pomurske vjernike.

Na svetoj misi za preminulog mons. Blaža Horvata pribivali su vjernici iz svih hrvatskih pomorskih naselja, članovi zborova, hrvatskih samouprava, te se od njega oprostili i položili vijence na varaždinskome groblju. U ime Varaždinske biskupije od svog kolege, prijatelja oprostio se Antun Hobljaj, župnik crkve sv. Jakoba u Prelogu, dekan Donjomeđimurskog dekanata. Riječi opraštanja i posljednji pozdrav pročitala je Marija Vargović, predsjednica Hrvatske samouprave Zalske županije, u ime pomorskih Hrvata:

„Teške su riječi kada je žalosna duša jer smo izgubili našega dragoga pastira koji nas je uvijek hrabrio u vjeri, koji nam je pomogao da nakon dugog niza godina ponovno udomaćimo hrvatsku riječ u našim crkvama.

Gotovo dvadeset godina pratili ste našu hrvatsku vjersku zajednicu, ustrajno skrbili o njoj služeći mise na hrvatskome jeziku, vodeći križne putove, hodočašća u našem marijanskome svetištu u Homokomáromu, pomagali ste nam pri učenju hrvatskih crkvenih pjesama, molitava i s odanošću govorili o Božjoj ljubavi. Svoje pomursko „stado“ niste napustili sve do zadnjega, sve dok ste imali snage. Dragi oče Blažu, nećemo vas nikada zaboraviti jer vi ste se sa svojom poniznošću, skromnošću i ljubavlju upisali u naša srca.



U ime pomorskih Hrvata oprostila se Marija Vargović.

Obećavam da ćemo nastaviti pjevati lijepo hrvatske crkvene pjesme, da ćemo se nadalje moliti na hrvatskome jeziku, kako ste nas Vi učili.“

U ime Sambotelske biskupije oprostio se István Marton, serdahelski župnik. Puhački orkestar letinjske Glazbene škole tihom je glazbom otpratio svećenika Blaža na posljednji počinak.

beta



Svi pomurski zborovi otpratili su mons. Blaža Horvata na posljednji počinak.

POMURJE – Stručno povjerenstvo Međimurske popevke odabralo je izvođače za 32. središnju smotru Hrvatske pučke popijevke iz Međimurja. Na popisu su solisti i zborovi i naše hrvatske zajednice: Oršolja Kuzma iz Budimpešte s pjesmom Vu Kaniži fajni dečki horvatski, Mješoviti pjevački zbor KUD-a Sumarton s popijevkom „Čuješ, golub, čuješ“, serdahelski Mješoviti pjevački zbor s popijevkom „Pod oblokom“, kaniška Mješovita pjevačka skupina s pjesmom „Žena moja, ruža moja“.

Na prijedlog povjerenstva, na Dječjoj smotri Međimurske popevke u Sv. Martinu na Muri nastupiti će Vivien Buda i Veronika Kos, učenice keresturske Osnovne škole „Nikola Zrinski“.

SREDNJOEUROPSKI KNJIŽEVNI DIJALOZI

Mađarski konzulat u Hrvatskoj, Grad Dubrovnik u suradnji sa Sveučilištem u Dubrovniku i Zakladom Caboga Stiftung organizira znanstveni kolokvij Srednjoeuropski književni dijalozi (kulture, jezici i književnosti u kontaktu) u Dubrovniku u prostoru Ljetnikovca Bunić Kaboga u razdoblju od 13. do 16. travnja 2016. godine. Kroz komparatističke rasprave propitivat će se položaj hrvatske književnosti u srednjoeuropskom i mediteranskom kontekstu i u književnim dijalogima uspostavljati relacije hrvatske i drugih književnosti kroz društvenopovijesni pregled. Jednako tako vrednovat će se hrvatska, posebice dubrovačka književnost, s motrišta raznolikih kulturnih, društvenih, povijesnih i političkih utjecaja kojima je tijekom povijesti bila izložena, raščlaniti povijesni i književni tjekovi u višekulturalnim dodirima i prožimanjima. Sudionici i gosti istaknuti su sveučilišni nastavnici, povjesničari i teoretičari jezika i književnosti, novinari i urednici iz Hrvatske, Mađarske, Srbije, Slovenije i Češke. Među predavačima na skupu će govoriti glavna i odgovorna urednica Medijskog centra Croatica Branka Pavić Blažetin, naslov je njezina izlaganja: Dvadeset i pet godina samostalnoga tjednika Hrvata u Mađarskoj.

PETROVO SELO; DONJA ZELINA – Kako smo većputi najavili, petroviska škola već od 1985. odgaja prijateljsku vezu s osnovnom školom u Donjoj Zelini. Nedavno su promijenili staru tradiciju, kako su se dotada našli svako ljeto jednoč na dva dane. Sad već drugo školsko ljeto teče po novo: u svakom školskom ljetu se najdu dva puta, a to tako da u jesen dođu Zelinčani u Petrovo Selo na tajedan dan, a na protulice idu petroviski školari u matičnu zemlju. Kako je prošlo ljeto bila 30. obljetnica postojanja prijateljske veze, u Petrovom Selu su slavili s velikom feštom. Isto tako ovput, 10. aprila, ganula se je delegacija u Donju Zelinu. U okviru lipoga i kvalitetnoga programa ravnateljica zelinske škole Branka Dananić zahvalila se je svim sudionikom da su s aktivnim sudjelovanjem sačuvali ovu vezu. Na priredbi su bili i nekadašnji inicijatori ove suradnje: Laslo Škrapić iz Petrovoga Sela i Anđelko Kostelić iz Hrvatske. Spomenili su se i pokojnoga Janoša Temmela ki je bio isto aktivan član tadašnje grupe. Učenici od 4. do 8. razreda sve skupa jedinaestimi su ostali na tajedan dan u Zelini. U bogatom programu imaju i učenje i zabavu. Dopodne su na nastavi s domaćini, a otpodne ih čeka kupanje na bazenu, izlet u Zagreb, posjet brojnih muzejev, pogledanje kazališnih predstavov, a zadnji dan cjelodnevni izlet u Samobor.



Poziv za dostavu prijedloga

Sukladno Pravilniku za dodjelu odličja Hrvatske državne samouprave, pozivamo članove i odbore Skupštine, područne hrvatske samouprave, hrvatske manjinske samouprave, hrvatske udruge, hrvatske ustanove da dostave svoje prijedloge za dodjelu odličja.

Prijedloge možete dostaviti u ovim kategorijama:

1. Za istaknutu djelatnost na području hrvatskog odgoja i obrazovanja u Mađarskoj;
2. Za istaknutu djelatnost na području hrvatske kulture u Mađarskoj;
3. Za hrvatsku mladež u Mađarskoj;
4. Za istaknutu djelatnost na području hrvatskoga društveno-političkog života u Mađarskoj.

Odličje se dodjeljuje za priznanje djelatnosti osobama, kolektivima, udrugama i ustanovama koje su se svojim radom, djelatnošću posebno istaknule na polju jačanja hrvatske nacionalne svijesti, pridonijele razvoju hrvatskoga jezika i kulture, za koje se vežu istaknute osobne i kolektivne zasluge. Jedan predlagač ima pravo predložiti samo jednoga kandidata.

Prijedlog za odličje predaje se na obrascu koji možete naći na web-stranici www.glasnik.hu.

Prijedlog za dodjelu Odličja treba stići na adresu Ureda Hrvatske državne samouprave (1089 Budimpešta, Bíró L. u. 24, e-mail: hramouprava@chello.hu) najkasnije do 15. lipnja 2016. godine.

Hrvatski ženski zbor „Ljubičica” iz Petrovoga Sela Vas srdačno poziva NA SVOJ 30. JUBILEJ, koji će se održati 17. aprila, u 15 uri u mjesnom domu kulture. Nastupaju: Zbor Desiderium iz Zagreba i kulturne grupe Petrovoga Sela: Hrvatski ženski zbor Ljubičica HKD Gradišće i svirači Tamburaški sastav Koprive Igrokazačko društvo

POZIVNICA ♦ MEGHÍVÓ

LJUBIČICA 30

SALANTA – Dana 15. travnja organizira se Hrvatski dan škole. Uz brojne programe koji čekaju djecu i znatiželjnike, toga dana salantsku osnovnu školu posjetit će i izaslanstvo strizivojske prijateljske škole, na čelu s ravnateljem tamošnje škole Androm Mršićem i zborom ravnatelja iz Osječko-baranjske županije. S njima u društvu u Salanti boravit će i ravnatelj izdavačkog poduzeća Školska knjiga. U sklopu programa bit će predstavljanje udžbenika i predavanje o digitalnim udžbenicima, izvijestila nas je nastavnica Eva Bedić Adam.

BUDIMPEŠTA – Završnica Državnoga natjecanja osnovnoškola iz hrvatskoga jezika, književnosti i narodopisa za učenike škola s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika bit će u četvrtak, 21. travnja, s početkom u 10 sati u Croaticinim, prostorijama. Nastupe natjecatelja vrednovat će tročlani prosdbeni odbor, na čelu s predsjednikom Timeom Bockovac te članovima Stipanom Karagićem i Tomislavom Krekićem. Nadmetanje organizira Zavod za istraživanje i razvoj prosvjete, koordinatori je nadmetanja suradnica Zavoda Magdalena Šibalin Kühn.

BUDIMPEŠTA – Udruga Zajednica hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj, održava svoju redovitu godišnju skupštinu u utorak, 19. travnja, u 16 sati u Croaticinoj klupskoj prostoriji (VI. okrug, Ulica Nagymező 68). Za sjednicu se predlaže ovaj dnevni red:

1. Izvješće o radu za 2015. godinu; 2. Financijsko izvješće za 2015. godinu; 3. Radni plan za 2016. godinu; 4. Ostala pitanja i prijedlozi. Ako skupština u 16 sati ne bude imala kvorum, ona se saziva u 17.30 sati, istog dana s istim dnevnim redom.

BUDIMPEŠTA – Na poziv Odsjeka hrvatskoga jezika i književnosti Instituta za baltičku i slavensku filologiju pri Sveučilištu Loránd Eötvösa, u četvrtak, 21. travnja, u 17 sati u knjižnici toga Instituta gostovat će hrvatska spisateljica Nataša Skazlić. S književnicom će razgovor voditi lektorica hrvatskoga jezika Odsjeka Mariela Marković. Autorica će na ovogodišnjemu Međunarodnom sajmu knjige u sklopu European First Novel Festivala predstaviti svoj roman Bidon.

BUDIMPEŠTA – Predsjednica Udruge Hrvata grada Budimpešte i njezine okolice Eva Išpanović sazvala je skupštinu Udruge za utorak, 19. travnja za 17 sati u Croaticinu priredbenu dvoranu (VI. okrug, Ulica Nagymező 68, I. kat). Za sjednicu se predlaže ovaj dnevni red: 1. Izmjene Pravilnika Udruge, 2. Planovi za 2016. godinu, 3. Ostala pitanja i prijedlozi.

Sukladno točki 2) poglavlja br. III. skupština Osnivačkog dokumenta Udruge ako sjednica u 17 sati ne bude imala kvorum, ona se saziva u 17.30 sati istoga dana s istim dnevnim redom.

Druženje uz molitvu

Harkanjski Mješoviti hrvatski zbor već više godina druži se s moslavačkim Crkvenim zborom. Druženje je godinama prerاسlo u čvrsto prijateljstvo. Redoviti su zajednički programi i susreti na koncertima, svetim misama i slavljinama, druženjima. Tako je u ovogodišnjoj korizmi, na Cvjetnicu, Mješoviti hrvatski zbor bio u Moslavini. Molio se križni put, pjevale stare crkvene pjesme. Sljedila je meditacija, molilo se i pjevalo o mucu Isusovoj. Duševno se pripremalo za Veliki tjedan. Budući da je bila korizma, druženje je bilo skromnije. Pjesma i ples će se nadoknadi tijekom sljedećeg susreta. Sa Zborom je putovao i župnik harkanjske rimokatoličke crkve, velečasni Ladislav Ronta.



BIZONJA – Kako nam je rekla Edita Horvat-Pauković, savjetnica za hrvatski jezik u Gradišću, škole u ovoj regiji kanu staru tradiciju i dalje nastaviti s regionalnim jezičnim naticanjem, koje se ovo ljeto priredjuje 18. aprila, u pondiljak, u Dvojezičnoj školi Bizonje. Za jednoljetnom pauzom će se drugi tajedan okupiti najbolji gradišćanski školarci u bizonjskoj školi da pred tročlanim žirijem položu „ispit hrvatskoga znanja“. Bizonjci su ljetos domaćini ove priredbe, a program financijski podupira i Savez Hrvata u Mađarskoj.

GORNJI ČETAR – Za prvim MiCROfonom u državnom pjevanju Hrvatov i Hrvatic u Petrovom Selu, u Gornjem Četaru 22. aprila, u petak, početo od 15 uri se priredjuje u mjesnom kulturnom domu jur 15. GRAJAM (Gradišćanska jačka mladih). Po riči glavne organizatorice, učiteljice hrvatskoga jezika u mjesnoj školi, Anice Poljak-Šaller, ljetos će četarski kulturni dom napuniti s jačkom i veseljem već od dvadeset izvodjačev iz Petrovoga Sela, Koljnofa, Hrvatskoga Židana i Gornjega Četara, a većinom su ovput talentirani jačkari iz nižih razredov osnovne škole. Pjevački spektakl otvaraju domaći školski tancoši.